

Kalverdiarree: inzicht in oorzaken en risicofactoren

Zorg in geval van kalverdiarree voor een optimale biestvoorziening (snel, veel, vaak en vers gedurende de eerste 24 uur), voer in vaste volgorde (van jong naar oud), voorkom een ernstige *C. parvum* besmetting en vaccineer eventueel de moederdieren voorafgaand aan het afkalven.

Waarop moet u precies het accent leggen? Dit is afhankelijk van de situatie op uw bedrijf. Het beste advies is om mest van onbehandelde kalveren uit de leeftijdsgroep waar de problemen optreden in te sturen voor nader onderzoek. Overleg dit met uw dierenarts. Dát zijn de belangrijkste conclusies van het onderzoek dat de GD deed op meer dan 100 melkveebedrijven en bij meer dan 400 kalveren over het voorkomen van verschillende veroorzakers van diarree bij kalveren in de leeftijd van 0 tot 22 dagen. Er is daarbij specifiek in de mest gekeken naar de aanwezigheid van *E.coli*, rota en coronavirus, *Cryptosporidium parvum* en *Clostridium perfringens*. Ook risicofactoren als biestverstrekking, open of gesloten bedrijfsvoering, huisvesting kalveren, wel of geen hooi werden meegenomen. Tijdens de monsternamen had 57% van de kalveren een normale ontlasting, van 24% was de mest vla-achtig en 19% had diarree.

Wat is er aangetoond?

E.coli

- op 10% van de bedrijven en slechts in 2,6% van de gevallen aangetoond
- altijd slechts bij 1-2 kalveren op een bedrijf aangetoond
- 1e levensweek; bij kalveren met diarree: in 10% van de gevallen aangetoond

Cl. perfringens

- vaakst aangetoond; op 85% van de bedrijven en bij 54% van de kalveren
- aanwezigheid niet gerelateerd aan optreden van dunne mest en/of diarree
- regelmatig bij meerdere kalveren op één bedrijf (variërend van 2-4) aangetoond

Coronavirus

- altijd slechts bij 1-2 kalveren op een bedrijf aangetoond
- iets vaker aangetoond op bedrijven met een suboptimale hygiëne

C. parvum

- regelmatig aangetoond bij meerdere kalveren op één bedrijf (variërend van 2-4)
- 1e levensweek; bij kalveren met diarree: in 43% van de gevallen aangetoond
- 2e levensweek; bij aanwezigheid van vla-achtige mest: in 66% van de gevallen
- vaker aangetoond op bedrijven die kalveren preventief antibioticum voeren

Rotavirus

- 1e levensweek; bij aanwezigheid van vla-achtige mest: in 31% van de gevallen aangetoond
- 1e levensweek; bij kalveren met diarree: in 20% van de gevallen aangetoond
- ging heel vaak samen met het *C.parvum*

Bij aanwezigheid van vla-achtige mest en/of diarree in de derde levensweek kon geen specifieke oorzaak worden aangegeven.

Risico's

De belangrijke risicofactoren voor het optreden van *E. coli*, Coronavirus en/of *C. parvum* zijn vooral de aanwezigheid van oudere kalveren die deze ziekteverwekkers uitscheiden. Voer daarom de kalveren in een vaste volgorde van jong naar oud, en voer ze uit een 'eigen' emmer.

GD Labset Kalverdiarree

De GD maakt het u gemakkelijk om snel een mestmonster bij een ziek kalf te nemen. In de GD Labset Kalverdiarree zit alles wat u nodig heeft om mestmonsters te nemen van vijf kalveren: monsterpotjes, handschoenen, een instructie voor het nemen van het monster, verpakkingsmateriaal voor de verzending en een inzendingformulier. U kunt de monsters tegen een sterk verlaagd tarief (€ 32,90 voor GD Plus Zorg deelnemers, anders € 37,50) in één keer op de vier belangrijkste diarreeverwekkers laten onderzoeken. Ook kunt u onderzoek op één ziektekiem laten doen. Als het monster voor 10.00 uur in het GD-laboratorium is, heeft u de uitslag de volgende dag in huis.

